

Esc de trei ori in septimana: Mercuri-a, Vineri-a si Domineca, candu o cota intraga, candu numai diumetate, adeca dupa momentul impregiurailoru.

Pretulu de prenumeratiune:

pentru Austria:	
pe anu intregu	7 fl. a. v.
" diumetate de anu	4 " "
" patriaru "	2 " "
pentru Romania si Strainetate:	
pe anu intregu	15 fl. v. a.
" diumetate de anu	8 " "
" patriaru "	4 " "

ALBINA.

Prenumeratiunile se facu la toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adrepulu la Redactiunea Stadt, Wallfischgasse Nr. 8, Mezzanin. Cate sunt se adresa si corespondintiele, ce privesc Redactiunea, administratiunea sau speditorul, cate vor fi nefracate, nu se vor primi, era cota anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatiuni de interesu privat — se raspunde cate 7 cr. de linie, repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretiulu timbrului cate 30 cr. pentru una data, se antecipa. Speditor'a: Schullerstrasse Nr. 11 unde se primescu insertiuni.

Viena 31 maju/12 iuniu.

Diet'a Ungariei in siedintia de ieri asculta proieptulu de adresa asternutu de comisiunea cumpusa in caus'a lipsei. Deak se pronuncia contra trimiterei adresei, de ora-ce Majestatea Sa a si ordinatu despusetiunile necesarie, dreptaceea doresce ca cas'a se aduca numai decisiune, prin care se imbia conlucrarea sa in asta cauza. Elu arata totodata proieptulu acestei decisiuni. D'in contra Kállay si Halász vor trimiterea adresei, in care se cera restituierea ministeriului si a juridictiunilor. Asi se nascura trei propuneri, ce se vor debate in siedintia de mane. Pentru legatur'a intre aceste doue siedintie, le vom publica amendoue in nr. venitoriu.

Diu'a de ieri (11 iuniu) trecu for'a ni aduce scire despre atacu intre Austriaci si Prusii de'n Holstein. Locutienintele imperatescu Gablenz s'a restrasu la Altona, paresindu cu totulu Itzehoe, o ocupara trupele prusesce, cari de locu sitinura de detorintia a rumpe comunicatiunea telegrafica cu Altona, ca astfelu Gablenz se n'aiba cunoscintia despre sörtea reprezentantiei principatului ce o conchiamase acolo. In nóptea de 10—11 iuniu Prusii pusera la inchisore pre consiliariulu guverniale Lesser, si-lu transportara catra Rendsburg, era consiliariulu ministeriale Hofmann inca intr'aceia nópte paresi intr'ascunsu Itzehoe, pentru a duce lui Gablenz sciri despre cele intemperate. Ambii acesti barbati sunt membri locutienintiei imp. in acelu principatu, si nesmintitu ca intemnitarea lui Lesser nu va remane fora rechiamatiune d'in partea guvernului austriacu.

Despre sörtea reprezentantiei se scie numai ca 30 de deputati au otaritu a incerca intrarea in sal'a desbateriloru. Resultatulu incercariloru nu e cunoscutu, caci Itzehoe e acu in man'a Prusiloru, cari de securu nu vor lasa sciri ce nu li ar placé. Altmintre reprezentantele Austriei la Berolinu a protestatu contra ocuparei principatului Holstein, dar nu si-a luat inca remasu bunu.

Cabinetulu imperatescu procede in acesta cauza cu demnitate deplina. Elu nu incepe ataculu de locu, ci recerca ieri confederatiunea nemtiésca ca se-si trimita armiele in Holstein. Dar confederatiunea inca nu se grabesce, va vota numai joi-a venitorie a supr'a acestei propuneri. — Confederatiunea, considerandu procedur'a Prusiei si dechiararile facute de catra Austria, va trebui se recunosca ca Austria n'a paresitu terenulu prescriu de constitutiunea confederativa, si ca veri ce calcare facuta acestei-a a venitu d'in partea Prusiei, prin urmare va trebui se recunosca ca acestu resbelu e indreptatu totodata si contra confederatiunei.

Pana la otarirea confederatiunei, Austria nu va incepe resbelulu, ci si-va pastra pusetiunea d'in Altona, ma in casulu de lipsa o va apera si cu arm'a.

Generalulu Garibaldi a sositu ieri la Genova, armat'a intraga in Italia e asediata purure gat'a de atacu.

Diet'a Ungariei.

Siedintia casei represent. d'in 9. jun. c. n.

Presiedinte: C. Szentiványi.

Protocolulu siedintiei trecute se intaresce cu mica modificatiune facuta de J. Bánó, — apoi presiedintele arata urmatoarele scripte insinuate mai de curendu: Sigismundu Hrabovsky deputatu alesu de nou la Félégyháza si-a insinuatu credentiaunulu.

Mai multe comune se plangu d'in caus'a daunelor de frigulu celu mare si ceru usiorarea sörtei loru. Aceste petitiuni se predau comisiunei emise in caus'a intereselor economice. — Ignatu Poroszkay ingineriu arata unu planu de canalizare prin care s'ar provede Pest'a cu apa mai buna si aeru mai sanetosu, totu d'odata si mocirlele de pe malulu stangu alu Dunarei s'ar poté storce. — Vinc. Jankó spre miciorarea scaderiloru si lipselor de bani a poporului comunica unu proiectu finantialu. — Fr. Kubinyi cere ca „Societatea geologica magiara“ se se decreteze de „regnicolara“ (országos), totu d'odata cere si ajutoriu d'in cass'a tierii. — Invetiatorii rom. cat. d'in dieces'a Lubló-ului in cottulu Sepesiu ceru legi corespondentorie starii loru materiale si spiretuale. Comun'a Schöndorf d'in cottulu Temisiu se roga ca se li-se dee fenetiile ocupate prin regularea Muresiulu si dominiulu cameralu de Mandrulocu. — Comun'a Cseke d'in Satu-Mare cere delaturarea daunelor cauzate prin regularea urbariala si prin comasare. — Unii locuitori de Bánfalva d'in Bichisiu re roga ca se se póta asedia in vre-o pusta camarala ca contractualisti. — D'in partea Promontoriulu de Paulisiu se cere ca se i-se dee drepturile si privilegiile d'in vechime, cari s'au rapitu sub provisoriu. — Z. Nagy cere ca legea se despuna in privint'a culturei de matasa si a. — Tote aceste se predau comisiunei pentru petitiuni.

Tribunalulu correctionalu d'in cottulu Heves se roga pentru licentia casei ca se póta luá la raspundere pre deputatulu Alesandru Csiki in privint'a unoru actiuni de casa de pastrare. Totu in acesta cauza A. Csiki comunica o dechiaratiune cumca e nevinovatu si se roga cu verb'a ca acesta dechiaratiune se se predee comisiunei petitiuniloru.

Consultandu-se cas'a, se incuviintieza cererea cu acea observatiune ca comisiunea se refereze catu de curendu in privint'a acesta.

Dupa aceste Gabrielu Lónyay face a retare, cumca comisiunea emisa in privint'a lipsei in tiara si-a gatatu elaboratulu, despre care Juliu Kautz comunica o referata si unu proiectu de adresa catra Majestatea Sa.

In ace'a referata se dice, ca comisiunea s'a adresatu catra tote reuniunile economice si camercle comerciale d'in Ungaria si Transilvania ca acelo se trimita casei date positive despre daunele cauzate prin frigulu mai de curundu, dar si pana acum'a s'a informatu prin datele trimise d'in tote partile, ca daunele amintite amenintia cu lips'a cea mai mare, mai alesu pre agronomi, si de-ora-ce in unele tienuturi neci semantia trebuintiosa spe venitoriu nu se afla, comisiunea recomanda cu urgentia, ca cas'a se faca despusetiunile cuvenite in privint'a delaturarei si miciorarei reului amenintiatoriu. — Deci comisiunea, luandu in consideratiune urgentia causei, cugeta ca e de lipsa a se adresa cas'a catra Maj. Sa prin o adresa umilita, in carea se se spuna cumca nefindu guvernulu respunditoriu, catra care s'ar poté cas'a adresa, se roga, ca bunavointia Maj. Sale se dispuna spre usiorarea sörtei poporului si se binevoiesca a ordina ca sumele necesarie spre ajutorare catu mai curundu se se adune. Totu deodata cas'a se exprima ca in privint'a acesta inca si-va dá concursulu seu siva face tote ce se póte face conformu constitutiunei si legoi (!)

Dupa citirea proiectulu de adresa, laintrebarea presiedinteli, se decido ca se se debata in siedintia de Luni in 11 jun.

Mai departe presiedintele arata, cumca trecandu diumetate de anu a sesiunei, spre revisiunea socoteleloru ar fi bine a-se alege o comisiune de 5 membri, cari se voru alege in siedintia de Luni.

In fine br. Ludovicu Vay arata, cumca comisiunea petitiuniloru si-a facutu opiniunea a supr'a mai multoru petitiuni, si core termiu spre desbateru acelor'a. Totodata face cas'a a-tenta cumca acesta comisiune a fostu alea pe o luna, era acestu timpu a trecut, deci ar fi ca se se alega o comisiune noua pentru petitiuni. — Desbateru petitiuniloru se decido ca se fie Marti, er' comisiunea e rogata ca se lucre si mai departe, fiindu cas'a in deplinu multimita cu lucrarile ei.

„Cernauti 21 maiu/2 iuniu 1866.

Spre dejudicarea gradulu culturei unu poporu s'au cercatu si s'au intrebuintatu, cum se scie, feliurite mesure, si asiá d. p. unii au luat dreptu acesta modulu traiulu materialu, adeca nutrimentulu si mai specialminte consumulu de carne, ce se face intr'o tiara, alti chiar consumulu saponulu, carele ar areta plecarea mai mare seu mai mica spre curatienie si prin urmare si gradulu civilizarei poporului anumitu. Nu ne pare a fi de totu sigura nici un'a nici alt'a d'in aceste mesure, ca cu privire la cea d'intaiu d. p. ar trebui se admitemu multe esceptiuni, de-ora-ce sunt popore cari in privirea traiulu sunt multu mai moderate de catu altele, precum Italianii s. m. d. si care totusi nu stau indereptulu altor'a; si catu despre a dou'a apoi nici curatien'a nu este totde-un'a identica cu o trepta nalta pe scar'a culturei. Poporulu romanu d. p. se destinge prin curatien'a sa si o spunemu cu incredintiare si d'in esperiintia, ca in asta privire ar poté servi de modelu si altor'a, cari inse in privirea culturei l' intrecu forte multu. De ar si fi totdecun'a curatien'a identica cu cultur'a, apoi inse am intrebá, daca e ca se facemu si o gluma, cum de se afla si ntre ómenii cei mai culti, intre eruditi si literati de meserie chiar de acci „nespalati“? Credemu dar ca opiniunea acelor'a e mai nimerita, cari judeca si mesura cultur'a, desvoltarea si puterea de vietia a unu poporu dupa lucrarea sa spiretualu si dar dupa rezultatele, produsele acestei-a, cari sunt artele, sciintiele, si literatur'a, luata in intiesulu celu mai largu si cuprindiendu dar si acelu ramu alu ei, carele in diu'a de astadi au ajunsu, spre fericirea ómenirei, o insemnetate necunoscuta seculiloru trecuti, adeca ramulu literaturai diuaristice, adeca a foiloru publice de totu feliulu. O asemenare repede a acestoru produse a diferiteloru natiuni, o sengura ochire asupra statisticei foiloru publice la ele, dovedesce acesta catu mai vederatu. In asta privire dar si'n privirea umilirei dorerose, cu care petrecemu in totu anulu insemnarea foiloru ce se publica de catra diferitele natiuni in Austria, ne bucuramu pre multu ori candu vediendu adaugendu-se la numerulu pre modestu inca alu foiloru nationale, inca una, si anume candu acesta chiar de la inceputu, de la infintiare ei, intrunesce garantiile si conditionile necesarie pentru a deveni a-

ceea, ce se póte pretinde de la unu organu, carele se represinte si se aperse interesele publice si natiunali, cele mai scumpe a le unu poporu, adeca cultur'a, drepturile si esistintia lui, se devina dar oglinda adevrata, espresiunea sincera, conducatoriulu luminatu si curagiosu alu spiretulu natiunali, indreptariulu nisuintieloru si aspiratiuniloru sale spre mantuire. Eta de ce salutamu cu atata bucurie ivirea „Albinei“, care e menita de a deveni acelu organu mare si centralu pentru noi Romanii, spre a servi de legatura spiretualu intre noi toti pe de o parte, er pe de alta de a fi unu reprezentantu demnu si cu autoritate, unu aperatoriu puternicu alu natiunalitati nostre fatia cu strainii. Credemu ca acesta au fostu intentiunea urdirei sale, dupa cum e si vederatu ca barbati generosi si bravi, cari sunt fundatorii si confaptuitorii ei, nici si-ar fi potutu propune unu scopu mai micu de catu acesta; si chiar pentru ca acesta e pe atatu de greu pe catu e maretiu, pentru aceea ei l'au si aflu senguru demnisi amesuratu patriotismulu loru luminatu si neabatutu, pusetiunei loru frumose de anteluptatori si conducatori ai unu poporu, precum si increderei, cu care acesta i onoreza. Recunoscendu dar pe deplinu, dupa tota valorea ei, fapt'a buna pe care o au implinitu, felicitamu cu tota caldur'a pe acci buni si nobili barbati pentru ca nu s'au sfitu de sacrificiele si greutatile, pe care inca totu cere si intimpina la noi intemeierea unei foi natiunale mari, universale am dice, si demne de a tine rondulu foiloru straine de primulu rang; aici ne-am permite a adauge, ca atunci ni-ar paré problemulu deslegatu pe deplinu, ni s'ar fi implinitu o vechia dorintia, unu visu de ani indelungati, candu Albin'a va fi ajunsu la acelu sporiu si acea desvoltare. ca se tina nu numai acelu rondu, ci ca se ni póta tine, noua Romaniloru, si loculu alu ori carei alte foi straine. Fiindu siguri ca intr'acolo e ndreptata dorintia fundatoriloru, speramu totu cu aceeaasi siguritate, ca spre implinirea ei nu va lipsi nici cea lalta conditione neaparata, adeca imbratisiarea catu mai caldura d'in partea publiculu romanu, anume si a confratiloru nostri de aici, d'in Bucovina, unde, spre parere de reu, inca si astadi nu vedemu foile natiunale latite in proportiune macar ceva-ceva potrivita cu numerulu celoru care represinta seu ar ave se represinte intiegintia natiunala. Credemu inse ca fiecare di ni va aduce unu sporiu in asta privire, fiindu ca ori-ce di ne aduce pre multe probe, ce ni arata, catu de pagubiti remanemu in tota privirea prin sengur'a trista imprejurare, ca inca totu ne aflamu adancu adormiti si amortiti, ca inca totu n'am sciutu, seu, ce ar fi mai reu, n'am voitu a ne descepta indestulu la vietia politica si natiunale. De cate rele am fi fostu crutiati, cate am pute indrepta si delaturá inca acum, si cate de acele, ce ni se pregatescu intr'o direptiune seu alt'a, am poté preveni si si impedeca, catu bine s'ar face, daca am pretiu mai

multu folósele publicitatii, daca ne-am deprinde mai multu a studiá si apoi a espune si a desbate in publicu interesele si cauzele nóstre mari si mici, daca ne-am determiná de a vorbi macar, a scrie, a aduce la cunoscentia publica ideile si observarile nóstre despre unele si altele, si am voi a cunósce si acele a le altor'a; **daca am avé macar atat'a energia, atat'a simtiu de detorie si dreptate, atat'a serguintia de a descoperi si a inregistra, precum cele bune si folositoare, ce se facu si se mplinescu, asiá anume si mai cu séma tóte scaderile, abuserile, necuviintiele si nedreptatirile, ce se vor fi petrecendu si pe aici, de ar si fi numai ca acele insemnari sê servésca de simplu materialu pentru istorie, cá si acést'a inca ni-ar paré de mare folosu.** Pentru ca istoria sê ne póta judecá pe toti mari si mici, popóre si individi, ómeni si institutiuni, **cauta sê-i pregatimu, dar nu, d'in simpla indolintia si nepasare, sê-i sustragemu materialulu, datele dupa caré are sê si formeze judecat'a suprema si definitiva.** Si'n asta privire dar, spre a servi adevéru, trebue sê ne simtimu indetoriti de a ne folosí mai multu de organele publicitatii nationale, privindu-leca unu medicu locu puternicu pentru sporirea binelui publicu si nationalu, ca unu scutu alu dreptului, ca o arma in contra reului si nedreptatii de totu felulu si d'in ori care parte; a-si crede dar cá ar fi de detoria fie-carui-a de a dá acestoru foi nationale totu concursulu si spriginulu seu materialu si moralu, cercandu pe de o parte a le respandí catu mai multu pentre noi, ér pe de alta parte a contribuí la implinirea misiunei loru mari si binefacátore, desbatendu in ele tóte cauzele si interesele nóstre, dandu-le sciri si raporturi despre tóte ce se petrecu aici, ca astfelu sê ne cunóschemu unii pe altii, sê sustinemu unu raportu spiritualu ne'nteruptu cu fratii nostri, mangaindu-ne si imbarbatatindu-ne de propasirile si luptele loru, si intarindu-ne noi insii de pild'a loru. **Sperámu cá compatriotii nostri Bucovineni vor fi in asta privire de opiniune cu noi si vor crede dar, ce mai repetimu inca odata, cá in adevéru sustinerea si spriginirea catu mai puternica a foiloru nationale e nu numai pentru unulu séu**

altulu ci pentru fie-care Romanu o cauza de onóre, o detorie catra interesulu comunu. Si ce, in adevéru, ca sê o spunemu curatu, póte face mai putinu de catu **atat'a fie-carele ce se crede si voiesce sê-lu crédia si altii cá e Romanu? ce sacrificiu mai micu, ce ostenála mai usióra póte fi de catu acést'a, si catu de mare, pe de alta parte, póte fi rezultatulu ei? si cum sê nu o recunóschemu insine de cea mai mare anomalie, ca sê nu dicemu mai multu, de unu lucru de totu nefirescu si ingiositoriu pentru noi, candu asemenámu numerulu fórte mare alu foiloru straine cu celu nensemnatu de micu alu foiloru nationale, si candu vedemu cá nu numai diariile nemtiesci, alu caror'a numeru e atatu de precumpenitoriu, ci chiaru si cele polóne sunt latite aici multu mai multu de catu cele romane si, d'in nefericire, nu numai intre straini....** Cum sê nusimtia cine-va durere si rusine despre o astfelu de atare a lucrurilor? **Catu de nespusa si necuprinsa abnegare trebue sê aiba romanulu acela, carele se marginesce si se multiamesce de a cetí foile straine, d'intre care anume cele nemtiesci, cu prè putine exceptiuni cum se póte vedé in tóte dilele, nu au pentru noi, pentru poporulu romanu de pretotindenc, de catu cuvinte si dejudecari defaimátore, nedrepte si mintiunóse? De ni se va respunde, cá le cetimu pentru cá nu avem de a le nóstre, care sê fie universale ca acele, sê ne insciintieze despre tóte, apoi vom observá cá si acést'a totu numai vin'a nóstra este, adeca a publicului; cá de am spriginí macar in modulu celu mai simplu si comod, prin abonamentulu nostru gazetele nóstre, atunci ele curundu s'ar ureá la gradulu desvoltarei si la rangulu celoru straine. Ni s'au deschisu o noua ocaziune acurá de a ne aretá intielegerea pentru interesulu nostru celu mai neaparetu, carele este de a ni intemeiá aici in Austria fatia cu cele lalte natiuni unu organu mare de publicitate, unu aperatoriu cu autoritate puternica alu causei nationale; la noi este acum de a ne aretá si zelulu nationalu si simtiuulu pentru onórea nationala, éta cá „Albina,” care intrinesce atate conditiuni si medilóce spre realisarea deplina si catu mai larga a scopului propusu**

si ai carei nobili fundatori sunt de acei barbati, cari privescu purure ori ce cauza de onóre nationala ca o **causa** de a loru propria onóre si demnitate, — prin concursulu nostru alu tutoru, de aici si d'in alte tieri, atatu moralu catu materialu, s'ar poté radica curundu la acelu rangu, ar poté devení catu mai curundu unu diariu adevératu, esindu in tóta diu'a adeca, informandu-ne si luminandu-ne despre tóte totu atatu de repede ca alte foi, si totodata intimpinandu si reformandu scirile si dejudecarile retacite séu renvoitóre ale diarielor straine despre noi. S'a disu de multe ori si e prè adevératu, cá opiniunea publica, representata si condusa astadi de diaristica, este a siés'a putere mare; cum s'ar poté sê nu voimú, sê nu simtimu trebuint'a de a contribuí fiecare d'in noi, spre a ne radica si noi o asemene putere? Noi Bucovinenii mai multu inca de catu toti cei-alalti frati suntemu indetoriti spre acést'a, mai multu de catu toti ar trebú sê o cunóschemu si sê o simtimu; cá pe candu Ungaria are pe „Concordia,” diariu de totu bravu si demnu, carele adese ori se ocupa in adevératu fratie si cu barbatie de a aperi si interesele speciali ale tierii nóstre, — pe candu Transilvania prin bravele sale foi veterane: „Gazeta Tr.” si „Telegr. Rom.” aperi de multu eu atat'a taria si consecintia caus'a romana, numai noi aici nu am potutu séu nu am sciutu a radica acesteia a unu organu politicu catu de modestu. Pentru cá dara ne lipsesce acést'a, sê cercámu cu totii a ne implini si a acoperi asta lipsa multu stricatiósa si umilitórie, imbratiósiandu cu tóta caldura, sustinendu cu concursulu nostru materialu si moralu, cu abonamentulu si cu pén'a nóstra pre cum dupa potintia si pe celelalte foi, asia anume pe „Albina,” care si pentru apropierea sa de noi e chiamata mai cu seama de a devení organulu opiniunei publice la noi, reprezentantulu si aperatoriu intereselor si drepturilor, trebuintelor, suferintelor si dorintelor nóstre. —

Aici spiritele sunt destulu de preocupate de resboiulu, carele amenintia imperati'a, si ale carui efepte le simtimu spre nefericire, chiar anticipative, cumi

am dice, si mai cu greu de **catu cele lalte tieri, de-óra ce intre bietulu poporu domnesce fómetea cea mai cumplita; sub asemene impregiurare care pentru unu timpu au curmatu totu negociulu, d'in lips'a obiectului chiar, crisa produsa prin amenintiarea resboiului, perderile suferite de lumea comerciala, anume de posesorii obligatiunilor publice de totu felulu si'n urm'a acestoru lipse si scumpetea baniloru au devenitu si mai apesátore.** De dieci de ani, de jumetate de seculu, d'in timpii resbólóru francese, Bucovina nu au mai cunoscutu o atatu de grea cercare si suferintia, pe care totusi poporulu nostru bunu si bravu le póta cu o rabdere, cu o resemnare admiravera; nu scimú, dicu, de ar fi pretutindene astfelu, dar aici trebue sê recunóschemu cá in proportiune cu nevoia neaudita, escesuri, atacuri asupra averei, si alte calcari de lege sunt, putemu dice, putinu numerose. Sê sperámu, cá asta calamitate se va curmá catu mai curundu, de vreme-ce stringerea panii de pe campu va fi ceva mai tempurie decatu alta data; hoidele sunt fórte frumóse si inaintate, timpulu bunu si caldu. Pana atunci inse, celu putinu Bucovina, de si cu adenea parere de reu; nu póte aretá prin fapta, cum ca si astadi ca ori candu, ar fi gat'a de a aduce cele mai mari sacrificie pentru imperatie; acést'a s'au recunoscutu in adunarea numeroasa, ce avú locu asta septimana sub auspiciile Dluu siefu al guvernului, a dlui capitanu al tierii si dlui archdt. Bendella; conclusulu adunarei au fostu de a trimite o adresa de loialitate catra Maj. Sa. Imperatulu, si pe langa acést'a de a aduna dupa putintia, prin subserieri libere, oferte de bani, d'in care sê se dé voluntariloru, ce voru voi a intrá in óste, arvuna indoita. — Totu asta septimana, in luna rusalielor s'au serbatu la biserica catedrala de catra dl. episcopu, cu soboru, amintirea ctitoriloru romani ai fundului religiunariu de care atentiune au de a se bucurá acum de vr'o doi ani acesti fericiti si straluciti binefacatori ai Bucovinei. Se vede cá spre mai multa mangaiere a sufletelor loru, acestu serviciu bisericescu s'au tinutu mai deplinu numai in limb'a slavinesca; se póte judecá d'in acést'a tac-

FOLSIORA.

Istorió'a.

bisericesca politico-nationala a romaniloru preste totu etc.

de

Nicolau Tincu Velea.

Sabiu 1865.

Cam demultu a esitu de sub tipariu acestu opu lucratu cu diligentia si talentu de binemeritatu autoru in presinte protopopu in Dieces'a de Caransebesiu si fostu profesóru de teologia in Versietiu, — dieu cam de multu a aparutu acésta carte si totusi abé in un'a séu dóce foi am vedintu-o amintita pe scurtu cá: „a esitu de sub tipariulu archidiecesanu si cá pretiulu e 2 fl. 10,” — fara ca sê areté publicului cá merita partenirea cea mai caldúsa si a. Adevératu cá numele eruditulu autoru e cunoscutu si prin alte lucrari celebre si deplinu dá garantia si despre interesulu acestui opu frumosu, inse nici de catu nu e de a justificá acea nepasare — asiá dicendu — cu carea se areté jurnalistic'a romana fatia cu opurile literarie, ce aparú si au aparutu. Onóre exceptiuniloru fórte rari, dar trebue séu condamnu portarea aceloru mai de frunte diarie romane, cari desi fara de vóia (precum mi place a crede) comitu eróre prè esentiala prin tacerea pescelui séu prin acele recensuri facute ca de tergu — precum dice tieranulu, — cari fatia cu intere-

sulu literaturéi neci de catu nu-lu potu numi consciintiosu! Me rogu sê fiu bine inlélesu, — cáci prin neconsciintia nu vréu sê intielegu acea vointia rea, ca — dómnne feresce! — diariile nóstre ar face unu monopoliu egoisticu d'in critica, pana intru atat'a — multiamita domnului! — diaristic'a nóstra nu s'a cultivatu séu mai cu dreptu cuventu — nu s'a deგრatatu. Neconsciintia diaristicéi nóstre (cu putiene exceptiuni) o asta in aceea, ca la anuciarea si recensiuca opuriloru literarie pare cá nu ar cunósce interesulu literaturéi care trebue séu conduca fie-care péna, cáci mai de comunu vedemu cá meritulu opului respectivu nu se le in drépta cumpena, ci mai multu aterna de la „despusetiunea” recensorului. (Óre? Red.) La noi si d'in putienele opuri aparute multe se ivescu si se cufunda in marea uitarei neamintite, nerecensate dupa meritulu loru. — Opurile cele mai destinséu celu putienu de folosu literariu nedespatabilu, precum: Poesiele marelui d. Bolintineanu, apoi Petru Raresiu de Marienescu inca pana in diu'a de adi nu si-au aflatu péna dómnna, ca sê le recense, ca sê aredice frumsetiele, séu scaderile loru, cu unu cuventu, sê orienteze pe publiculu cetitoriu, care prin acést'a a buna séma mai multu s'ar interesá de miscarile literarie.

La noi — ca sê nu mai amintiescu altele neci fatia cu opurile aparute in alte foi nu vedu o apretiure drépta si consciintiosu. Dupa parerea mea, foile sunt detorie sê se sustiena un'a pe alt'a, acést'a profinde atatu interesulu comunu literariu catu si privatu alu seu. E o raritate mare ca o síia sê atraga atentiunea

publicului seu la vre-unu opu mai insemnatu aparutu in alta síia, nu vedemu articulu destinat spre aretarea activitatei nimerite séu nemerite a foiloru sciintifice — beletristice, cari sciindu bine cá n'au sê accepté nici apretiure, nici dogenire — mergu, nu mergu traindu séu vegetandu d'in vóia (au póte gratia) publicului, care inse fie catu de mare, eu timpulu se preface in nepasare. Apói prin gratia numai — nici o literatura n'a inffloritu inca, — publiculu trebue séu senta necesitatea si detorint'a de a partini literatur'a. Acést'a sentire de detorintia se nasce prin interesare, care aterna de la domnia diaristici. — Interesarea inse nici decatu nu se escita prin acea datina, cá publiculu cetesce recensiuca mai estensive despre unele ABC daric, decatu despre alte opuri mai de folosu literaria.

Acestea si alte mai multu eugete me ocupa vedintu cá si opulu sus amintitu inca nu si-a aflatu pén'a chiamata spre a face o recensiuca cuvenita d'in carea atatu publicului cetitoriu, catu adese-ori si autoriulu sê póta inventá.

Departé de a-mi arogá acea capacitate, cá asiú fi gat'a sê scriu o recensiuca meritoria despre acestu opu, indemnatu numai de dorint'a ca altii mai chiamati si mai de specialitate sê mi urmeze daca nu m'au prevenitu, m'amu resoltatu ca sê atragu atentiunea onoratului publicu la acestu opu lucratu cu atat'a diligentia neobosita.

Opuulu nu e o istoria sistematisata, ci mai multu unu elaboratu pretiosu ce servesce de materialu gat'a spre a se folosí spre aredicarea edificului istoriei politice-nationale. In-

tr'adeveru acestu materialu adunatu cu talentulu de specialitate va fi de mare folosu barbatului chiamatu si resoltatu de a scrie istoria nationalu. — Elu contine pretiose date cunoscuté si pana acum, inse pre langa acést'a si o multime de date atatu scrise catu si sustenute prin traditiuni credibile cari inse erau necunoscuté literaturéi nóstre.

Si aceste date istorice sunt culescu cu judecat'a stricta a adevératulu cronicariu si puse in ordine cea mai buna; — numai ici colé am vedintu cá s'a abatutu de la acestu principiu. Asiá vorbindu despre ocuparea Temisiane pe scurtu amintiesce cá Cinadu séu Cinadiu a invinsu pre principele romanu Optumu, apoi insira mai pe largu institutiunile introduse de regele Stefanu si dupa acestea apoi descrie cu frumsetia ocuparea cetatei Cheva unde se retrase Gladu séu Claudia. Dupa parerea mea acésta descriere frumósa in mai bunu locu ar fi fostu unde e vorba de domnirea lui Gladu. Inse si in privint'a acést'a se póte scusa (dar nu e de lipsa) cá vorbindu mai in giosu despre numit'a cetate — si acolo e la loculu seu acea descriere catra care se mai adauge si unu canteu frumosu facutu de poporu (?) despre acea intemplanté memorabila. Despre care canteu inse fie-mi iertatu a me indoí cá l'ar fi facutu poporulu, ci eu eugetu cá dlu autoru lu va fi primitu de la cutare carturariu pré binevoitoriu.

Limb'a e corecta, ici colé numai aflámu cate-va provincialisme cari inse sunt explicate; dar nu mi place acea purificatiune pré fortata prin care in locu sê ni infrumsetiamu limb'a, mai multu o scintimu. Suprematiune, intre-

tulu sinu al credincioșilor, spiritulu e-
vangelicu ce domnesce la unele locuri,
precum si simtiulu de cuviinta atatu ca-
tra cei morti catu si cafra cei vii; unii
voiescu se véda intru acést'a o insultare
espresa pentru acei binefacatori, carii
jirtfindu sangele, tota viét'a si averea
loru spre aperia bisericii si natiunalita-
tii sale, de siguru nu au facut'o in preve-
derea si in dorint'a ca limb'a lor, a fi-
loru lor, a némului seu se fie scósa d'in
biserica chiar de cátra acei, carii numai
prin singur'a binefacere a lor, se bucura
si au ajunsu la onóre si posturi inalte;
noi inse nu suntemu de parerea acelu
pesimisti, fiind ca acele umbre sante si
maretie pot fi insultate de nimene,
precum neci glori'a si amintirea nu-
mái lor nu pot fi intunecata séu
impresionata de hinfacerea lor, d'in care
astadi se sustine biserica cu clerulu si
tota ierarchia lor, nu pot fi tagaduita,
ca de nu ar mai fi romani, chiar petrile
ar vorbi, — anume si acele a palatului
episcopescu ce se radica si carele, cum
dicu unii, merita in multe priviri a fi nu-
mitu „Vaticanul“ Bucovinei, séu ar poté,
cum dicu altii, a servi de locuinta démnă
si incapatóre pentru toti patru patriarhi
ai lumii, impreuna cu secretarii lor.
Ne fiindu cum dicemu, de opiniunea amin-
fita, nu ne ramane decatu a compatiu pe
acei, carii poté ca nu seiu a pretiu si a
venerá acele, si dar nici afla in simtiulu
loru aceea, ce simpla cuviinta si datori'a
multiamirei inspira inimelu nobile; ii
compatimim totu atata, pentru ca neci seiu
a judeca despre efectele urmarilor sale;
pacea si linisea si iubirea fratiasca intru
conlocuitori este un bine mare si doritu
de fie-care omu intieptu si crestinu
bun, ar trebui dar ca aoci, care mai cu
semasa fie inspirati de spiritulu evangelicu,
se se feréscă de a vatamá simtiulu celu
mai santu si firesc al unu poporu. Nu
de la suirea pe scamu al unu séu altui
episcopu, ci de multu, de multu, precum
anume si pe timpii acelu citori ca si
pana astadi, noi romanii am trairu in buna
si deplina pace si intielegere cu conlo-
cutorii nostri; nici in o parte a lumii nu
au fostu si nu este mai multa blandétia,
fratietate si ospitalitate, precum au fostu
in tierile romane; speramu si dorimu ca

totu astfelu va fi. Chiar de aceea inse
radicamu glasulu nostru si spunemu ca
e far' de cale, daca de un timpu incepe in
biserica catedrala predomnesce limb'a
slavinésca, care trebuie se aiba de urmare
neaparata de a departá pe Romani de la
biserica; necunoscentu limb'a servitiului
bisericescu, nu vor avé ce cautá acolo,
unde, in locu se-si póta radica sufletele
cu multiamire spre Domnedieu, rogandu-
lu se reverse pace si linisea in ele, ei afla
numai tulburari pentru aceste.

Ce scopu, ce intentiune este dar
aici? Se se spuie curatu si verde, sinceri-
tatea si adevéru fiindu primele indatoriri
a le crestinului; atunci vom scé, si ne va
inspirá si noua Domnedieu respunsulu
si ne va insemná calea. —

Punemu condeinulu d'in mana sul;
impresiunea unei sciri forte dureróse;
acelei despre mórtea repede, intemplata
astadi, a Dni Iancu Costiuu, proprieta-
riu de mosle, si capulu familiei Costine-
sciloru, care-i pastreza cu credintia si
demnitate traditiunile patriotice a le ilu-
striloru sei strabuni. Plangemu cu adan-
ca intristare acést'a perdere atatu de in-
semnetóre nu numai pentru cei mai de
aprópe ai sei, ci pentru tota tier'a, pen-
tru ca repositulu era unu barbatu forte
demnu si bravu, carele se bucura de sti-
m'a si increderea generala si era, mai
nainte de tóte, Romanu pró sinceru si
bunu. —

(+) Pesta 10 iunie. Comisiunea mare onisa
in caus'a comitatelu si comunelu in sie-
dint'a sa de alalta eri a alesu o sub-comisiune
de 29 membri afara de presiedinte si referinte.
Acést'a comisiune va avé se faca unu proiectu
in privint'a relatiunei comitatelu fatia cu
statulu si comunele, — mai departe a jurisdic-
tiuniloru fatia cu statulu si ele intre sine.

Totu alalta eri la 5 ore d. m. s'a adunatu
si sub-comisiunile emise de comisiunea insti-
tuteloru publice spre a-si alege presiedinti si
referinti. Sub-comisiunea Academiei si-a alesu
de presiedinte pre contele Emericu Miko, de
referinte pre Laurentiu Toth. — Sub-comisiunea
Ludoviculu de pres. pre Stefanu Gorove, ér
de ref. pre Paulu Királyi. — Sub-comisiunea
teatreloru nationale d'in Pesta si Clusiu de
pres. pre contele Gedeonu Ráday si de ref. pre
G. Várady, — in fine sub-comisiunea muscului
d'in Ungaria si celu d'in Transilvania de
presiedinte pre I. Sárközy ér de referinte pre
Carolu Torma.

hatiune, dereptate, minciuna si alte ca
aceste celu putienu pre mine me vatema la
urechia.

Dauna mare, si neci decum nu-mi potu
esplicá ca dupa ce literatur'a nostra asiá di-
candu in genéro a primitu literile strabune:
de ce s'a tiparitu acestu opu frumosu cu rugi-
nitele slove, si inea ce slova, se te sparii de
ele; nu credu ca se mai fie alte slove mai ti-
onate in tota tipografi'a mitropolitana. Ade-
veru ca d. autoru ni spune ca dupa trecerea
acestei editiuni are de cugetu ca s'o tiparésca
cu litere si ca acum'a a facutu acést'a cu privire
la: „carturarii tierani si cea mai mare
parte d'in preoti“ cari nu ar poté ceti cu
litere, inse acést'a nu e motivare, cáci domni
carturari fie chiar tierani, dar' mai alesu partea
cea mai mare d'in preoti sunt indetorati
ca ei se se acomode dupa literatur'a si se urme
cu diligintia pasuriloru de inaintare, ér nu
literatur'a se se acomode lor si se se lege de
nesciint'a unu-a si altui-a.

„Preoti cu crucea 'n frunte!“

Iulianu Grozescu.

† Cernăuți in iunie 1866.

Salutarea „Albinei“ pe campiele
Bucovinei!

„Adeveratu, ca a inviatu“ raspunde cu
bucurie sufletésca totu Romanulu dreptcredin-
ciosu la salutarea cea crestinesca: „Cristos a
inviatu.“ — „Adeveratu, ca a inviatu“ respun-
demu dara si noi cu cea mai mare bucurie la:
„Cristos a inviatu,“ salutarea cea cordiala, cu

care ne-a intempnatu „Albina“ romana. Ade-
veratu, ca a inviatu Cristos, Domnedieu — o-
mulu, carele a zdrobitu puterea iadului. Mau-
tutoriu lumii, carele a liberatu némulu ome-
nescu de'n sclaviea peccatulu si a mortii, Ade-
verulu si Dreptatea eterna, carea a impresciatu
ceti'a intunereculu si a nesciintii, Fiulu lui
Domnedieu, carele a redatu domnitoriuu pa-
mentulu, creaturei sale alesc libertatea cea
scumpa, odorulu celu domnediescu — Ade-
veratu ca a inviatu! fratiloru! — Cristos a in-
viatu si noi vom invia, acést'a credintia tare a
totu crestinului, este si credint'a neclatita a
nostra, Bucovineloru. Vom invia cu ajutorulu
lui Dumnedieu de'n somnulu celu de mórte,
carele ni-l'a impusu sórtea cea vitriga a tempu-
riloru vifórose; sfaramá-vom lanturile cele de
feru, cu cari ne-a incatusinat inimiculu liber-
tatiu; impresciá - vom ceti'a intunereculu si
a nesciintii, acést'a arma potencie a iadului.
Bunu e Domnedieu! Elu nu voesce mórtea ci-
viét'a. Mare si puternicu este Elu! si nu va
lasá, se ne inghitia abisulu celu ingrozitoriu
alu peririi. Credint'a, petr'a cea puternica, pe
care a fundatu Cristos biserica sa, a fostu tot-
deun'a scutulu Romaniloru, ca ni va fi scutulu
nostru si in viitoriu. Cu semnulu crucii a in-
vinsu marele Constantinu paganismulu, cu era-
cea au biruitu strebunii nostri semilun'a, cu
crucea, asta armapoternica, invinge-vom si noi
tote atacurile dusimane asupra vietii nostre.
Cu credintia in inima si cu crucea in frunte
pasí - vom nainte, ca se ni pastramu falni-
culu nume de Romanu, carele nu ni l'a potutu
rapí nimene in tempu de 18 secole. — Tre-
cut'au acele tempuri ale intunereculu si ale

Deputatiunea regnicolara in caus'a Croa-
tiei si-a gatatu elaboratulu si in vro-o diua d'in
inceputulu septemanei ce vine va tiené o con-
sultare privata cu deputatii magiari impreuna.
— Plóia candu si candu, caldura neincetatu.

Oradea-mare 5 iunie 1866.

Cetindu in nrulu 40 alu „Tel. Rom.“
numele reverendissimilor domni d'in cleru,
cari sunt chiamati se participeze la consistoriuu
apelativu ce s'a constituatu in Sabiu, am ve-
diutu ca d'in Biharea nu e nici macaru presie-
dintele consistorialu, rss. dnu Simionu Bica,
inviatu, unde aceste siette protopopiate orien-
tale representa unu episcopatu ce se tiene de
metropoli'a gr. r. d'in Sabiu, prin urmare e
puntu insemnatu in arhidieceasa nostra, deci
— dupa umilit'a mea parere — meritá óre-si
care atentiune. Intr'adeveru ca sunt multi d'in
dieces'a Aradului, de care ne tienemu si noi,
dar d'in dieces'a propria a Oradei Mari nu e
nimene. Credu ca asta cercustantia futrecutu cu
vederea fora de voia.

Unu fiu alu natiunei.

Romania.

Pre candu o parte a diuaristiceii ne-
romane d'in Austria, mai alesu diuaris-
tica aristocratice conservative, contraria
progresulu de caracteru natiunalu — o
dicemu cu dovede a mana, — si cu pre-
ferintia „Pesti Hirnök“ organulu vechi-
loru conservativi magiari, dau a si-um-
plea colónele cu astfelu de corespundin-
tie d'in Romania, prin cari spiretulu pu-
blicu de acolo se descrie pre catuse poté
de nemultiamitu in nou'a situatiune, cu
Domnulu nou, si altele de felulu acest'a,
prin cari acele organe pacalescu chiar
pre cetitorii lor: noi in dilele aceste-a
primiramu corespundintie de la mai
multe persóne pre stimat, neci unanu-si
esprime nemultiamire, deci avemu cu-
ventu a crede ca sperant'a lor de unu
venitoriu bunu nu scade ei toem'a se ma-
resce, precum adevérescu corespundin-
tiele urmatórie, ce le publicamu aci:

Bucuresci 21 maiu/3 iunie 1866.

Domnule Redactore! Daca ordinea si
stabilitatea la unu vecinu, este de natura a
rasipi temerile celu laltu vecinu, apoi scirile
de la noi, despre stabilitatea introdusa in Ro-
mania nostra prin nou'a ordine de lucruri, si-
guru ca voru fi primite la DVóstre, — mai cu
sema in momintele de fatia, — cu o vina satis-
factiune; in acést'a credintia si legitima presu-
punere, venimu a ve dá tota incredintia cea
avemu totu cuventulu a ne felicitá de tranqui-

litatea ce domina la noi, si prin eminentia, de
fericita alegere facuta in persón'a Altetice Sale
Serenissime, a Domnitorului nostru Carlu I.
Sórtea nostra nu potea fi incredintia in mai
bune mani; Provident'a pare a fi voitu se re-
munereze constant'asi energi'a vointia a multu
certatulu poporu romanu, inspirandu-i radi-
carea pe tronulu Mirceloru, alui Mihai bravulu
si Stefanu celu mare, pe acestu alesu provi-
dentialu!

Totulu concura a intari credint'a nostra
in bunele destinuri a le poporulu romanu!

Dela prim'a infatisiare, alesulu nostru a
captivatú tóte animele romane; prejudetiele,
superstitiunile, temerile nostre au disparutu ca
prin farmecu, la primulu momintu; visulu
nostru seculariu a inceputu a-si desfasiurá pri-
melo sale divinatii care ne îndémna a crede
ca Elu, Alesulu providentialu, tine in senu
misteriiloru distinctulu seu propriu, marirea si
glori'a némului nostru!

Pe fie-care di primimu noue dovede de
energi'a caracterulu seu, insocita de noblét'a
unui sufletu mare si de o blandétia impresio-
nabila sincera si naturala! Totulu este pentru
Densulu, nimene in contra Lui, tota suflarea ro-
mane ilu adóra, ilu venera! . . . Mai romanu
de catu romanulu; alesiulu nostru ni dá probe
pe fie-care momintu ca tiene multu la nou'a
sa patrie si natiune, la totu ce este romanescu;
si nu credemu ca va poté vre-odata acestu ca-
racteru nobilu si forte se desputernicezea sper-
rantiele ce ni le-a inspiratu primele impresiuni!

Trecendu de la credint'a la positivismu
nu essitam a semnalá ca faptu positivu cum-
ca ordinea si stabilitatea ne este ascurata in
nou'a nostra viét'a; diferentiele si fragmentarile
au disparutu d'o data cu eterogenitatea aspirati-
uniloru ce ne desbinau; dandu locu la o voin-
tia omogena de a fi, a ne intari si a ne regulá
afacerile domestice; este faptu positivu ca Ro-
manulu departe de a mai avé se roséscă pe
viitoriu de numele seu, departe de a mai fi in
incuietudine si anxietate pentru existint'a sa,
elu va urmari sub scutul falniculu si farma-
catorulu nume de romanu, misiunea sa in
orientele Europei la care Provident'a se vede
ca l'a destinat, aceea Providentia care a in-
spiratu si mariloru poteri garante, generósele
intentiuni pentru Romania libera un'a si nedes-
partita si care in cele d'in urma a banerit
tatu alegerea Romaniloru! Se urmamu a avé
incredere in noi, in geniulu Romanicu, si des-
tinele nostre ne voru apropiá de Serbatórea cea
mare, candu vom radica Altare Dumnedieirei
ce ne-a protegiatu in decursulu scoliloru de
durere si desperatiune aparandu-ne de viscolii
timpiloru nefasti si de furiile ostilitatiloru ce
au trecut peste noi! — Amu voitu se fimu, si
éca-ne ca suntemu! Vom fi de vomu voi!,
nu o tíera de pripasu (pierduta) „Res nullius,
ei o tíera romana vigurosa, a nostra proprie!
Vomu fi prin tari'a vointiei nostre ceea ce

de mórte, care i amenintia cu mórtea totala.
Vina, ca se te privésca in dielulu si serguint'a
ta exemplaria, se invetie de la tine, „Albina!“
cum trebuie se se apuce ei de lucru cu totu
dielulu si cu serguint'a de feru, ca se-si man-
túiesca viét'a natiunala si se nu péra; aréta-li,
cum trebuie se încorde ei tóte puterile lor ca
se-si póta indulci viét'a lor amarita; povatiu-
esce-i, ca se cunósea, in ce stá dulcét'a ade-
verata a unu poporu demnu de viét'a. Vino,
mientia „Albina!“ si-li aréta lor, cum scii tu
a te aperi in contra tuturoru inimiciloru, cu
arm'a-ti cea mientia; aréta-li lor cum scii tu
a te luptá cu tota forti'a poteriloru tale, jert-
vindu-ti in urma si insa-ti viét'a pentru viét'a.
Invétia-i, cum trebuie se se póte ei, ca se-si
merite numele celu gloriosu de Romani, cari
si-au versatu si sangele lor pentru credintia,
patria si limb'a lor. Vino! vino adese-ori, pre
cumpa „Albina!“ si nu-ti crutiá neci o oste-
néla, cáci nu-ti va fi diadarnica munc'a ta pe
acestu pamentu manosu adaptu cu sangele
stramosiloru nostri. Vino! ca si acum'a aflá-
vei intro spinii si maracinele cele multe si flo-
ricole frumóse, don cari vei poté suge suculu
celu dulce. Vino si mangae-ne sufletulu celu
amaritu cu seiri imbucuratórie de la fratii no-
stri de'n alte parti si du-li lor salutarea nostra
fratiesca, spune-li, ce mai facemu si noi. —

Sbóra dara in pace, draga „Albina!“ si
aduna-ti miere de pe campiele gloriose ale fi-
loru lui Traianu Sbóra cu norocu si lucra cu
sucusu! Domnedieu se-ti ajute si se-ti bine-
cuvintu tóte ostendele tale!

n'amu potutu si nu vomu poté fi nici odata prin cersitorie! Sumus ut simus aut non sumus," va fi a noastră deviza pe viitoriu in ceea ce concerna nationalitatea romana si patrimoniul aviticu; vomu fi o Romania civilizată in orientu, prin institutiunile noastre sincere democratice, umanitare, si civilizatrice; prin fire-sculu elementulu nostru latinu, vomu fi tari prin omogenitatea stirpei noastre prin legitimitatea aspiratiuneloru noastre; vomu fi avuti prin fertilitatea Chanaanului nostru, prin energi'a labórei si practica economiei noastre cu tóte nationalitatile tierilocu licuitoré, le vomu intórce cu abondantia cea-a ce vomu primi de la ei; dar' nu vomu fi nici odata, nici Germani, nici Slavi nici Greci nici magiari: si de este sé morimu, vomu mori pana la celu d'in urma, dar' vomu mori Romani! Acést'a este hotarirea noastră, acést'a a fostu in supremale momente de ingrigire, si ea va fi catechismulu ce vomu transmite fiiloru nostri! Cetatieni si soldati vomu urmá esemplulu strabuniloru nostri, de la plugu la arme, de la arme la plugu! in aceste traditiuni vedemu cu mandrie falmiculu viitoriu a tieriei noastre; precum vedemu cu viua satisfactiune pe noulu fundatoriu a statului romanu, compusu d'in tierile lui Dragosiu si Negru Basarabu, intratu d'in propriulu indemnca prin instinctu in credintiele religiei noastre. Ca densulu vomu fi pietosi, vomu tiné la credintiele noastre religiose si vomu sfinti credintiele religiuniloru, eterodosse; ca Densulu, in care noi vedemu steo'a noastră, ne vomu feri de totu ce ar poté instrainá pe romanu de romanu, pe cetatienu de cetatienu!

Moralitatea, instructiunea justiti'a si Economía va fi bas'a noueloru noastre institutiuni, program'a dezvoltarii nationalitatii noastre; justii, ecitabili si concilianti cu tóte elementele, vomu tiené de rigóre la proprietatile noastre, si vomu fi severi, cu totu ce tinde a distruge si a compromita vitalitatea romana!

Nóu'a constitutiune ne va asecurá progresu in plina libertate, va fortificá elementulu nostru, garantandu proprietatile sacre a le omului si cetatianului! respandirea si intemeiera instructiunei in scoli si biserica, va intinde binefacátorele lumini peste tóta tier'a, regularea finantieloru si a midilóceloru de sploatarea avutiiloru tierii, de care se ocupa, cu neobosita activitate, fiulu celu mare si placutu alu Romaniei, J. Brateanu, ministru de finantie, va intemeia pe base solide, vieti'a economiei nostre nationale — pe acésta cale, intr'o mana cu fact'a instructiunei aprinsa de amiculu lumineloru actualu ministru la Culte, A. C. Rossetti, si in cea l'alta cu cumpetulu economiloru, vomu merge cu pasi siguri spre tient'a la care ne va conduce steo'a nóua aparuta pe ceriulu Romaniei si ajunsi la limanu, vomu avé satisfactiunea a desminti profetiile celoru ce ne credeau perduti „Res nullius“ si a linisti generósele ingrigiri a le mariloru poteri garante pentru alti timpi, — presentandule si buchetulu recunoscintiei noastre, buchetulu adunatu d'in primele spice ale fructeloru protectiunii ce ne au datu! —

M.

Bucuresei 21 maiu 1866 s. v.

Pe aici de ocandata tace politica, acést'a se resume intr' atat'a cá Pórt'a n'are sé intro in principate cu ostire pentru a perturbá liniscea; ca nu cumva prin acestu pasu sé descepte cestiunea orientala, la care stau ga'a Serbii, Bulgarii, Montenegrii si Grecii. — Principele nostru Carolu I se face placutu la Romani, prin aparitiunea cea désa in publicu si conversarea sa cu persóne fora de destingere, pana si cu tieranii, daca vré unulu sé se apropia de densulu cu vre o plansóre, precum s'a intemplatu cu unulu, pre care ajutorul seu l'a respinsu, si elu vediendu acést'a l'a chiamatu la sine, carui-a pre fiulu seu unicu l'a si demisiunatu d'in militia. Elu cercetéza tóte asiediamintele tieriei, scólele, spitalele, bisericile si altele. — Romanii au mare sperantia cá sub intielépt'a guverare a acestui principe, fanarismulu tieriei, care nu se póte mai multu neci aici suferi, va cadé cu totulu, si ranele tieriei aduse de catra esprincipelu Cuza se vor vindecá, mai vertosu finantie care sunt derapenate cu totulu prin sine-cur'a lui Cuza. Statulu are ampoiati cari n'au primitu salariu de patru luni.

ITALIA. De la marginile Italiei cu datulu 9 l. c. se scrie: Precum stau trebile astadi, resbelulu nu va intardiá

multe dile. Manifestulu de resbelu alu regelui Victoru Emanuilu e tiparitu in multe mii de esemplare, se va dá publicitatei mane séu poimane. Despartimintele armatei comandate de generalii Cialdini si Della Rocca ieri au innaintatu intre Ferrara si Pontelagoscuro, astfelu sunt concentrati 60,000 feciori in fati'a pusetiunei armiei austriace dupa ordinea de batalia corpulu alu patrule alu armatei, sub comand'a lui Cialdini compune arip'a stanga avendu punctulu de spriginire la Bologna, corpulu alu treile sub comanda lui Della Rocca se spriginesce pre Ferrara si Pavia, corpulu alu doile sub comand'a lui Cuchiari se springinesce pe Cremona, acestu corpu se considera de centru. Corpulu entáiu e sub comand'a lui Durando si fórma arip'a drépta a armiei. — Dupa natur'a pusetiunei, arip'a stanga cea fórte intinsa si o parte a centrului stangu va trebui sé incépa mersulu pentru a ocupá loculu de resbelu. Acestu mersu s'a si inceputu. Flot'a italiana sub conducerea dlui Vaca a luat pe marea adriatica o pusetiune ce sintesce a stramutá campulu de resbelu de la patrunghiulu cetatiloru la malurile Venetiei. —

VARIETATI.

— *Magistratulu Versietianu* face cunoscutu, cumca desl frigulu d'in lun'a lui maiu a impedeatu incatva vegetatiunea fasólei si a viiloru, totusi campulu cu vii alu orasiulu numitu a ramasu ne atacatu si asiá versietienii, cari se sustienu numai prin producerea vinului, salta de bucuria, multumindu provedintiei pentru protectiune.

— *Cium'a de vite.* Unu intimatu de la inlocutenintia incunoscentiáza magistratulu aradanu, cumca cium'a de vite Ungaria si Ardealu se póte privi de incetata de-ora-cc, afara de unu casu intemplatu in cottulu temisianu in 17 maiu, altulu nu s'a mai ivitu. „Ar. Z.“

— *Adresa de loialitate.* Ni se scrie d'in Nasaudu cá toti membrii comitetulu districtualu, preotii invetiatorii si alti onoratori sunt chiamati ca sé compuna si trimita Maj. Sale o adresa de loialitate impreunata cu oferte banali pentru spesel ce le are statulu in timpul acestu criticu. Oficialii districtuali, oficerii pensunati, profesorii si docentii de aici au subscribe unu ofertu in care promitu 5% d'in salarieloru lor pre tempulu resboiului.

Viena 12 juniu. (*Bursa.*) De la caderea propunerei pentru conferint'a de la Paris, burs'a se urca neincetatu. Eri acceptá dechiaratiune d'in partea guvernului pentru erumperea resbelului, dechiaratiunea nu aparú, burs'a se urca totusi. Cursurile urmatórie le insemnamu: Imprumutele de statu cu 5% 47.60, 47.80; metalicele cu 5% 53.—, 53.25; Oblegatiunile dessarcinarii pamentului, cele ungurene 61.— 61.50; transilv. 57.25, 58.50; Ban. temes. 59.50, 60.25; bucovin. 57.25, 58.25; Galbenulu 6.46, 6.48; Napoleondori 11.—, 11.02; Imperiali rus. 11.05, 11.10; Argintulu 135.50, 136.50.

Institutu de cura ortopedicu a medicului

H. R. de Weil.

(mai nainte a medicilor Lorinser si Fürstenberg),

Unter-Döbling (langa Viena) Herren-Gasse Nr. 26.

Prin presiedintele institutulu se ingrigesce mai vertosu de vindecarea incurmariloru si a desfigurariiloru a corpului, a desformarii si a aprinderii de óse si de giunturi, a scurtarii si a sgárcirii de stindóne (vène), a peririi si a paralisarii de musci. Alegerea de medicii consiliari este libera ne conditionata. Asia nu lipsesce invetiaceiloru o cura precauta, exercitii gimnasticale, deprinderea in sciintie, limbi si musica.

Convorbiri mai de aprópe, consultatiuni, programe, primirea in instritutu se facu la Dr. de Weil, in Unter-Döbling, séu (in dile de septemana) de la 12—1 óre incetate, Michaelerplatz Nr. 4. etagiulu 3^{le}.

Institutu privatu de cura

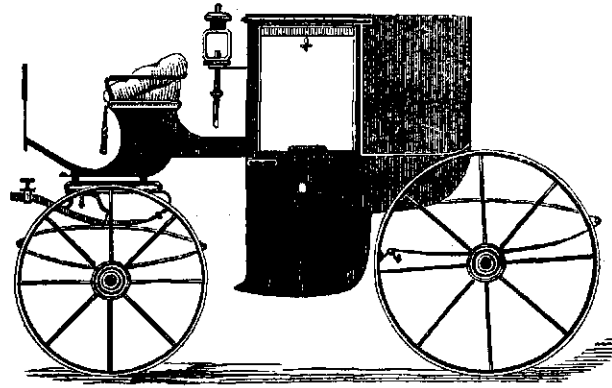
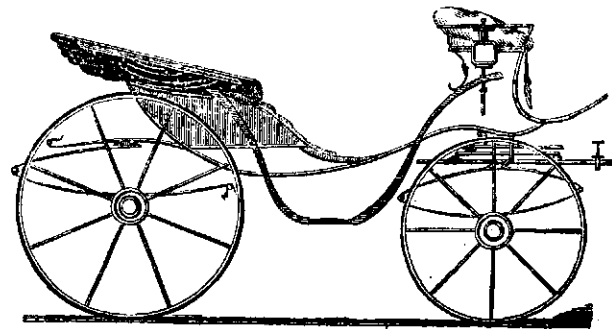
pentru bolnavi de amendoue sessele, cari patimescu de spiritu si de nervi, a mediciloru

Leidesdorf si Obersteiner

(mai nainte Górgen)

in Oberdöbling, Hirschengasse 163,
langa Viena.

Institutulu acest'a, cunoscutu prin positiunea-i fromósa si prin abilitatea lui, sierbesce bolnaviloru de unu asilu acomodat si placutu. Informatiuni dá directiunea in tóte limbele.

Gottfried Ziegler,

Fabricantu de trasure

(carutie)

Landstrasse, Hauptstrasse Nr. 101,
in Viena

gatesce totfelulu de trasure (carutie) de gala, de sióase si de voiagi, dupa modelulu celu mai nou, d'in calitatea si materialulu celu mai bunu, cu pretiurile cele mai moderate.

Doritorii de a se incunoscentiá despre modele si pretiu, se vor adresá catra fabricantu de a dreptulu.

Lampe de petroleu

cu cea mai eminenta constructiune. Fasonulu celu mai nou si elegantu cu cele mai moderate pretiuri de fabrica d'in prim'a c. r. priv.

fabrica de lampe de olelu austriaca

a firmei:

GEBRÜDER BRÜNNER

in Vien'a

Magazinulu: Cetate, Kärntnerstrasse Nr. 46 Heinrichshof.

Fabric'a: Mariabhilf, Magdalenenstrasse Nr. 10.

Stiele cilindrice d'in cea mai buna calitate de iaga, prearse, in negotiu vinu nainte sub numirea: „cilindru de phónics (Phönix-Cylinder)“ proveduite cu semnulu nostru B pecum si tóte objeptele de stiela ce se tinu de lampu.

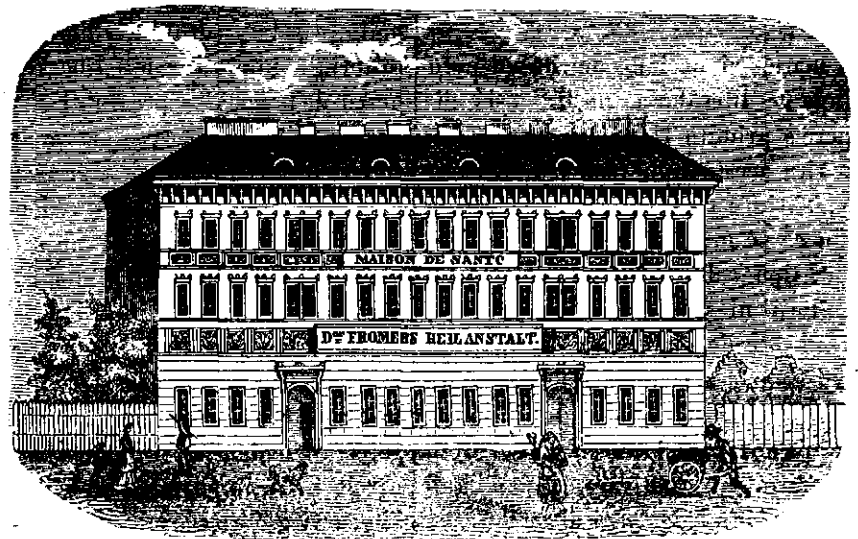
Depositu de materii arditorie pentru salonu d'in petreolu curati-americanu si olelu solaru in calitatea cea mai buna pentru cele mai moderate pretiuri locale in transitu-magazinulu nostru. — Liste de pretiu si depingeri de lampele nostre se tramitu pofitoriloru franco.

Fratii Brüner.

Institutulu privatu de cura

a lui

Dr. Frommer

langa Viena: Ober-Döbling 248

numai 10 minute prime departe de cetate. Zace in celu mai frumosu si mai sanatosu tinentu alu Vienei, — e cunoscutu de multi ani, provediutu cu tóte ajutóriele, in catu fie-cui stau spre despusetiune tóte conditiunile pentru cura radecala, precum si cercetarea celoru mai renumiti medici si profesori de la universitatea de Viena, — se primescu cari dorescu a remané si numai putiene septemane séu dile in cura, cu pretiu fórte moderatu.

Pentru comoditatea bolnaviloru se mai afla in institutulu acest'a si gradina, biliardu si odae de cetitu.

Pretiulu pentru odae separata, siervitiu, incalditu, lumina, viptu intregu, medicaminte, calde etc. e de la 3 fl. v. a. in sus la di.

Informatiuni dá cu cea mai mare placere directiunea institutulu: Wien, Oberdöbling Nr. 248.

Institutulu de sus si eu lu potu recomandá cu atat'a mai vertosu, cáci multi bolnavi d'in tóte tierelocuite de Romani l'au cercetatu si s'au vindecatu. Subscriulu e gat'a la tóte oca-siunile a dá informatiuni gratis.

B. G. Poppovits, Wien, Fleischmarkt Nr. 15.